



REFORMIRANA CRKVA
Medulićeva 18,
10144 Zagreb
tel/fax 01 4810696
GSM 098 304569
EM: reformo@email.t-com.hr

-WEB I BLOG STRANICE-

www.rkezg.hr

reformatus.blog.hr

audio-reforma.blog.hr

rezg.blogger.hr

-RASPORED-

Nedjelja 18h
BOGOŠTOVLJE
NA DAN GOSPODNJI

Utorak 18h
MOLITVENI SASTANAK

Srijeda 18h
PROUČAVANJE
BIBLIJE

KATEHZA
- Nauk Reformirane crkve-

"Blažostavljen Gospod
dan za danom, noći nas
Bož naš Spasitelj.
Bož naš jest Bož koji
spasava, Gospod od smrti
izbavlja!" 1n. 68,20-21



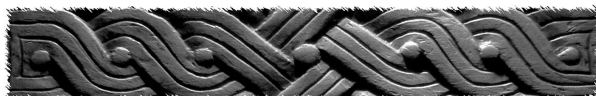
- Neka ova molitva bude razgovor za naknadni razgovor -

Gospode Bože Svemogućći naš nebeski Oče po
svojoj milosti čuj i usliši molbe dok Ti se
molimo sa vjerom i nadom:

1. Za našu domovinu i sve njene građane
kako bi ljudi počeli više i više tražiti
smisao u vječnom, a ne prolaznom.
2. Za nastojanja zajedničkog djelovanja
među kršćanima te svradnje, kako bi
vijet koji je u potrazi za Istinom kroz
takovo nastojanje susreo Svemoguććega.
3. Za sve one koji su progonjeni i pate, za
ljude koji su pogođeni ratnim i
ekonomskim krizama, neka bi u Tebi
pronašli svoju utjehu.
4. Za duhovni, kulturni i materijalni
napredak naše domovine.

To molimo po Kristu Isusu Gospodinu našem
koji živi i kraljuje zauvijek!

-AMEN-



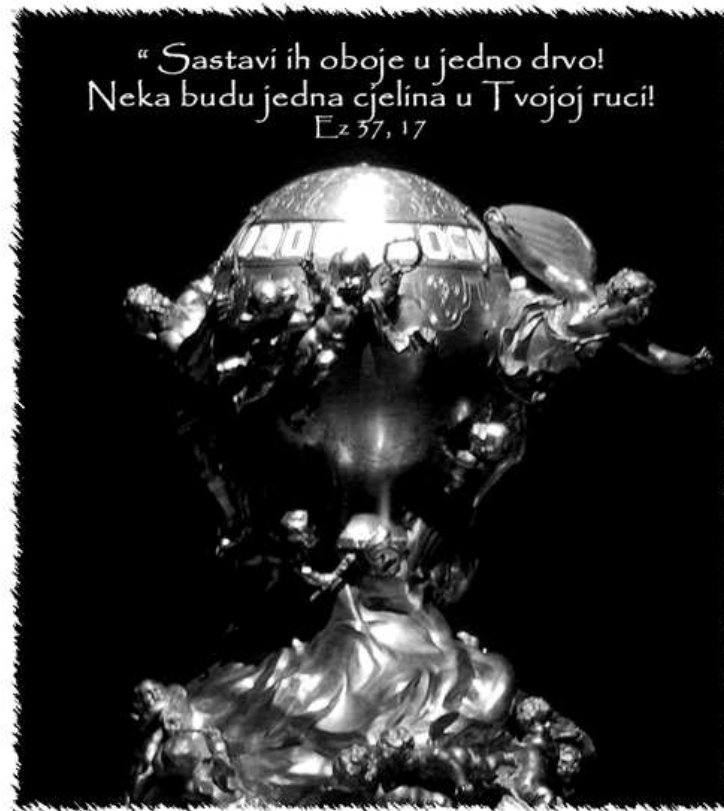
- Bilten duhovne obnove i izgradnje -

EX TENEBERTIS

LUX

Nakon tame Svjetlost!

"Sastavi ih oboje u jedno drvo!
Neka budu jedna cjelina u Tvojim rukama!
Ez 37, 17



TEMA BROJA

- REFORMATORSKI POGLED NA EKUMENIZAM -

ODAKLE I ŠTO JE TO?!

U Novom zavjetu pojavljuje se imenica oikos, tj. kuća, mjesto stanovanja, boravljenja obitelji (Mt 9,6), mjesto u kojem živi kralj – kraljevski dvori (Mt 11,8), hram, kuća Božja, tj. svetište (Lk 11,51).



Ekumena današnjeg vremena ostvaruje se kroz ekumenizam. Ekumenizam je pokret među kršćanima različitih konfesija i denominacija tj. Crkva i zajednica.

On se temelji na ideji suradnje i zajedništva pod pretpostavkom ravnopravnosti, prihvaćanja i uvažavanja različitosti među onima koji vjeruju u Gospodina Isusa Krista kao svog Spasitelja, Otkupitelja i Boga.

U proširenom značenju rabi se kod grada kao doma u kojem žive građani (Mt 23,38), te, slikovito, zajednica vjernika u «duhovnoj kući» I. Pt 2,5.

Imenica oikos je korijenski povezana s grčkom imenicom ženskog roda oikoumene, odnosno poznati nastanjeni svijet, sav svijet (Mt 24,14).

Odatle dolazi izraz ekumena, tj. «svijet kao kuća u kojoj žive različiti ukućani».

Istinska ekumenska nastojanja potiču i promiču mir među različitim kršćanskim Crkvama i zajednicama, te općenito među ljudima. Potiču opće dobro u svim aspektima života društvene zajednice; kako na duhovnoj, tako i na materijalnoj razini.



VIJESTI



Knjižica za molitvenu osminu za jedinstvo kršćana

Kršćanska sadašnjost i Vijeće Hrvatske biskupske konferencije za ekumenizam i dijalog u nizu "Ekumena", svezak 31 objavili su knjižicu "Da budu jedno u Tvojim rukama. Molitva za jedinstvo kršćana 2009".

Riječ je knjižici koju su priredili Vijeće za promicanje jedinstva kršćana i Povjerenstvo "Vjera i ustrojstvo" Svjetskog vijeća crkava. Ovogodišnja svjetska Molitvena osmina za jedinstvo kršćana pod geslom "Da budu kao jedno u tvojoj ruci" (Ez 37, 17), donosi vrlo zornu i upečatljivu sliku proroka Ezekijela o spajanju dvaju drva, koja naznačuje željeno sjedinjenje dvaju dijelova Izabranog naroda.

Reformatus / IKA, Zagreb



Poziv na molitvu zajedništva među kršćanima u Bosni i Hercegovini

Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić i mitropolit dabrobosanski gospodin Nikolaj uputili su poziv pravoslavcima i katoličkim vjernicima na molitvu osobit tijekom predstojeće Ekumenske molitvene osmine kršćana od 18. do 25. siječnja.

Ističu kako pravoslavci i katolici mogu zajedničkim svjedočenjem Kristove poruke doprinijeti da se grijesi prošlosti ovih prostora nadvladaju, te međusobne teškoće ne rješavaju kroz sučeljavanja i sukobe.

Treba podsjetiti da su na tim prostorima bezbožnici zloupotrebili religiju te poticali nasilje i zbog toga ove zajednice imaju posebnu obvezu poticati zajedništvo kršćana kao bitno obilježje Crkve.

Reformatus



ZNACI I ZNAMENJA CRKVE

Kao što ne priznajemo drugu glavu Crkve osim Krista, tako ne priznajemo svaku crkvu kao istinsku Crkvu, premda se prikazuje takvom.

Naučavamo da je istinska Crkva ona u kojoj se znaci ili obilježja istinske Crkve mogu naći: zakonito i iskreno propovijedanje Riječi Božje kao što nam je i predano po prorocima i apostolima i koje upućuje na Krista koji je u evanđelju rekao, "Moje ovce slušaju glas moj. Ja ih poznajem, i one idu za mnom. Ja im dajem vječni život. Zato tuđinom sigurno neće ići, već bježe od njega, jer ne poznaju tuđega glasa." Iv 10,27. 5

Koji su takvi u crkvi imaju istu vjeru i istoga duha; zato štuju jednoga Boga u duhu i istini, ljubeći ga cijelim srcem svojim, svom snagom svojom, moleći mu se jedino po Gospodinu Isusu Kristu. Jedinome Posredniku i Zastupniku; i ne traže pravednost i život izvan Krista i vjere u Njega.

Budući da oni priznaju Krista kao jedinu glavu i jedini temelj Crkve, oslanjaju se na njega svakodnevno te se obnavljaju kroz pokajanje i

strpljivo nose svoj križ. Štoviše, združeni sa svim drugim udovima Krista u iskrenoj ljubavi, pokazuju da su Kristovi učenici ustrajući u svezi mira i svetoga jedinstva. Istovremeno sudjeluju u sakramentima ustanovljenima od Krista i predanih nama po apostolima koristeći ih kako su primili od Gospodina.

Riječi apostola Pavla svima su poznate, "Ja sam, uistinu, primio od Gospodina ono što sam vam i predao" I Kor 11,23.

Mi cijenimo zajedništvo s istinskom Crkvom Kristovom u tolikoj mjeri da tvrdimo kako oni ne mogu živjeti pred Bogom koji nisu u zajedništvu s pravom Crkvom Božjom, već se odvajaju od nje.

Kao što nije bilo spasenja izvan Noine arke u vrijeme kada je svijet uništen potopom; vjerujemo da nema sigurnosti spasenja izvan Krista koji se predaje da bude združen s izabranima u Crkvi. Stoga naučavamo da svi koji žele pobožno živjeti vječno ne smiju biti odvojeni od istinske Kristove Crkve.

II HV VII

PREGLED POKRETA

Crkve reformacije: Reformirana, Prezbiterijanska, Evangelička, i Anglikanska, tj. Episkopalna, su inicijatori suvremenog ekumenizma, čiji začetci sežu u polovinu 19. st., točnije 1846.g.. Tada je osnovana Evandeoska alijansa u Engleskoj. Nekoliko godina kasnije, 1867. pod vodstvom Philipa Shaffa, osnovana je «američka verzija» iste institucije.

Ključna ideja poveznica bila je da različite protestantske skupine, Crkve, zajednice i sljedbe otpočinu dijalog te stvaraju klimu zajedništva i uzajamnog prihvaćanja. Ekumenizam dobiva međunarodni karakter 1910. g. na Svjetskoj misijskoj konferenciji u Edinburgu, kako bi 1921. bilo osnovano Međunarodno misijsko vijeće, čiji je cilj poticanje suradnje oko misijskih nastojanja različitih Crkava. Sljedeći značajan događaj koji je ostavio znakovit utjecaj na razvitak ekumenizma zbio se 1925. u Stockholmu, kada je održana Opća kršćanska konferencija o životu i radu, čiji je pokrovitelj bio Nathan Sodelbrom (1866.-1931.), evangelički nadbiskup i dobitnik Nobelove nagrade za mir 1930.g. Te prva skupština Svjetske alijanse Crkava 1948. u Amsterdamu. Crk-

ve reformacije, od tih vremena su poticale mir, zajedništvo, duh suradnje i dijaloga među kršćanima.

Rimokatolička crkva prihvaća ekumenska nastojanja 1960. g., kada je osnovana Kongregacija za promicanje kršćanskog jedinstva. Predstavnici Ortodoksnih i Protestantskih crkava u svojstvu promatrača bili su nazočni na II. Vatikanskom saboru (1962. - '65.) te kod donošenja Dekreta o Ekumenizmu (1966.). Godine 1969. papa Pavao VI. posjetio je sjedište Svjetske alijanse Crkava u Ženevi, a Rimokatolička crkva je stalni promatrač i članica pojedinih odbora Saveza. Papa Ivan Pavao II. 1995. u svojoj enciklici *Ut Unum Sint* potvrdio je opredjeljenje Crkve na ustrajavanju glede ekumenizma. Godine 1999.g. postao je prvi papa koji je posjetio ortodoksnu naciju i time otpočeo približavanje i poboljšavanje dobrih odnosa među Crkvama.

Evangelici (luterani) i rimokatolici su 1999. potpisali Deklaraciju o doktrini opravdavanja koja je dovela do poboljšavanja odnosa između tih dviju Crkava i pomogla nadvladati nesuglasice koje su dovele do pojave protestantizma 1517. g.

KRISTOV NAUK!

Važan dio biblijskog nauka povezan s ekumenom zapisan je u Iv 17.

Zapis je to molitve našega Gospodina u kojoj se moli Bogu ocu za svoje učenike.



U vrlo dramatičnim trenucima posljednjih sati svoga života, nedugo prije uhićenja, Gospodin moli, zagovara i razgovara, obraća se Ocu na prislan i iskren način. Obznanjuje svoju volju, usmjerava razmišljanja tadašnjih i daje poticaj budućim učenicima. Gospodin je svjestan trenutka, misije i poslanja koje mu je dodijelio Svemogućí: dati život vječni onima koje je Bog odabrao! Pokazati put i otkrivanje vječnog života po vjeri, u Boga i Krista Isusa kao Poslanika, koji posreduje za sve ljude.

U molitvi Gospodin, između ostalog, moli Oca da sačuva sve one koji su odabrani da budu jedno! Teško je progovoriti o jedinstvu, a ne uočiti kako je tijekom kršćanske povijesti bilo više nejedinstva i

organizacijskih nesuglasica nego jedinstvenosti u institucionalnom, ali i svakom drugom smislu. Od prapočetaka pa do danas kršćanstvo nije bilo strukturirana Crkva s jedinstvenim središtem, a tijekom povijesti različiti centri su se pojavljivali - Rim je postao najutje-

cajniji, pored drugih značajnih centara: Jerzulema, Antiohije, Carigrada, a danas i Moskve, zbog Ruske Ortodoksne, i Ženeve kao sjedišta Svjetske alijanse Crkava.

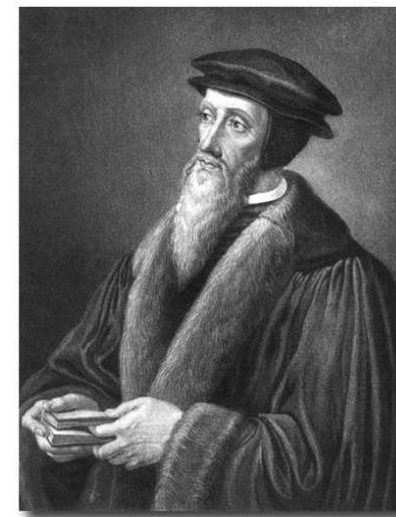
Dakle, tijekom povijesti u organizacijskom smislu, Kristova crkva na zemlji nije bila jedinstvena. Zato se postavlja pitanje na kakvo jedinstvo svojih učenika Krist primarno misli?

Ideja jedinstva često puta postaje sinonimom jednoulja. Zbog toga o ovome treba promisliti. Mislim da je jedinstvo koje Gospodin potiče jedinstvo u različitosti. Vjernici mogu biti različiti po načinu kako štiju Boga, po konfesionalnim razlikama koje imaju ili kakvu organi-

inom ljubljenom. Jer je apostol rekao, "da vas privedem Kristu kao čistu djevcu." 2 Kor 11,2. Crkva je nazvana stadom ovaca pod jednim pastirom, Kristom, kao što je to napisao i Ezek. 34, Iv 10. Ona je također nazvana Tijelom Kristovim zbog toga što su vjerni živi udovi Isusa Krista pod Njim kao glavom.

Krist je glava koja upravlja tijelom i od koje cijelo tijelo prima život; čiji Duh upravlja tijelom u svim stvarima; od kojeg također tijelo prima rast. Također, postoji jedna glava tijela i pristaje tijelu. Stoga Crkva ne može imati drugo glavu osim Krista, jer je Crkva duhovno tijelo i zato mora imati duhovnu glavu koja je u skladu s njim. Crkvom, također, ne može upravljati drugi duh, osim duha Kristova.

Pavao na jednom mjestu kaže, "On je i Glava Tijela, Crkve, on je početak, prvorodenac od mrtvih, da u svemu bude prvi" Kol 1,18. Na drugom mjestu stoji, "... je i Krist glava Crkve - on, Spasitelj svoga Tijela!" Ef 5,23. On je "glava nad svim u Crkvi, koja je njegovo tijelo - punina Onog koji ispunja sve u svima." Ef 1,22-23 Mi naučavamo da je Krist Gospodin zauvijek sveopći pastir, veliki svećenik pred Bogom Ocem, i da



u crkvi on samo obavlja sve dužnosti biskupa ili pastira, do svršetka svijeta. Zato ne treba zamjenika za onoga koji je odsutan. Jer Krist je nazočan u svojoj Crkvi i njena je glava koja daje život. On je strogo zabranio apostolima i njihovim nasljedovateljima da imaju bilo kakvo prvenstvo i prevlast u Crkvi.

Onaj koji ne vidi da se onaj koji protuslovi suprotstavlja ovoj jednostavnoj istini treba se uvrstiti među one o kojima su apostoli prorokovali: 2 Pet 2; Dj 20,2; 2 Kor 11,2; 2 Sol 2. Mi svakako ne pridonosimo neredu i zbrci u Crkvi, budući da naučavamo kako je uprava predana apostolima dostatna za održavanje potrebnog reda u Crkvi.

NAUK REFORMIRANE CRKVE O SVEOPĆOJ CRKVI

Bog je od početka želio da se ljudi spase i dođu do potpune spoznaje istine: 1 Tim 2,4. Potrebno je da uvijek, u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti sve do kraja svijeta, postoji Crkva.

Crkva je zajednica vjernika pozvana ili odabrana iz svijeta; zajednica svih svetih, naime onih koji istinski poznaju, ispravno štiju i služe pravoga Boga u Kristu Isusu Spasitelju, po Riječi i Duhu Svetomu, i koji su vjerom sudionici svih blagodatih ponuđenih u Kristu.

Svi su oni građani jednoga grada, žive pod upraviteljstvom jednoga Gospodina, istih zakona i u istom zajedništvu svega dobroga. Jer ih apostol naziva, "sugrađani svetih i ukućani Božji" Ef 2,19, nazivajući vjernike na zemlji svetima, 1 Kor 4,1 koji su posvećeni krvlju Sina Božjega.

Članak iz vjeroispovijedanja, "vjerujem u svetu sveopću (katoličku) crkvu, zajednicu svetih", treba razumjeti kao onaj koji se odnosi na svete tj. kršćane. Budući da je oduvijek samo jedan

Bog i jedan posrednik između Boga i ljudi, Mesija, Isus Krist, i jedan pastir stada, jedna glava ovoga tijela i da završimo, jedan Duh, jedno spasenje, jedna vjera, jedan Zavjet ili Savez, iz toga neminovno slijedi da postoji samo jedna Crkva.

Mi nazivamo ovu crkvu katoličkom jer je sveopća, raširena po cijelom svijetu i neprolazna, odnosno, nije vezana uz jedno mjesto i vrijeme.

ŠTO JE CRKVA

I ŠTO JE KRIST CRKVI

Sveta Crkva Božja nazvana je hramom živoga Boga, izgrađenog od živog kamenja i postavljena na čvrstu stijenu, na temelju kojeg nitko drugi ne može postaviti, zato je nazvana "stup i podloga istine" 1 Tim 3,15. Crkva ne griješi dokle god stoji na Kristu kao stijeni i na temelju proroka i apostola, ali ako griješi, ne čudi, kada god napušta Njega koji je jedina istina. Crkva je, također, nazvana djevicom i nevjestom Kristovom, pa čak i je-

zacionu strukturu preferiraju te kakav im je pogled na svijet po određenim pitanjima. Temeljna poveznica je vjera u gospodstvo Krista Isusa koji je Bog u punini i posrednik između čovjeka (čovječanstva) i Svemogućeg. Primjer za to je Trojstvo. U njemu postoji jedinstvo biti, mišljenja i djelovanja, ali postoji i različitost osoba, načina djelovanja i poslanja. Krist i Stvoritelj jedno su, ali svaki od njih ima svoju osobnost, a Duh Sveti, treća osoba trojstva ujedno, i djelatna je sila Božja.

Kršćani tijekom povijesti, a još više u sadašnjosti, nisu bili jedinstveni oko toga tko će biti vidljivi predvodnik, niti gdje će im biti administrativni centar. Prema tome, to očito nije ključno kad govorimo o jedinstvu kako ga vidi Gospodin. Ipak, već od tih ranih dana kršćanstva, istinski Kristovi sljedbenici bili su jedinstveni u temeljenim odrednicama nauka i toga tko je i što je Gospodin. Njihova jedinstvenost bila je prožeta istim vjerovanjem oko toga tko je put, istina i život.

Govor o ekumenizmu nije cjelovit bez razumijevanja Velikog misijskog poslanja Gospodina Isusa Krista Mt 28, 18-20. Ono je povezano prenošenjem nauka onima

koji ga nisu upoznali. Poslanje polazi od činjenice da je Kristova duhovna vlast i moć suverena, konačna i svemoćna te prožima duhovni i materijalni svijet. Upravo zbog toga što se Kristova premoć očituje nad svim vidljivim i nevidljivim, njegovo poslanje je imperativ njegovim sljedbenicima.

Velika misijska zapovijed daje tri smjernice. Prvo, potiče činiti učenike među svim narodima, što daje poticaj za evangelizaciju. Kršćanstvo je nadnacionalna i transnacionalna religija. To znači da niti jedna nacija ili narod za sebe ne može tvrditi da ima primat vjere, niti može drugu isključiti iz vjere u Krista, a to se odnosi i na svakog pojedinca. Gospodin je u svom poslanju uspostavio i sakrament Krštenja, koji predstavlja vidljivi pečat duhovnog jedinstva i zajedništva s Bogom. Treća smjernica povezana je s odgojem, poučavanjem i izgrađivanjem Kristovih učenika. Ovdje pronalazimo temelje odgoja djece u vjeri, ali i izgradnje odraslih u Kristovom nauku.

Cjelovito poučavanje Kristovog nauka upućuje u sve aspekte i na poticanje jedinstva u Duhu po vjeri u Krista Isusa.

EKUMENSKA POVELJA SURADNJE MEĐU KRŠĆANIMA

Ekumenska povelja (Charta Oecumenica) je dokument koji daje smjernice zajedničke suradnje, razgovora, dijaloga i jedinstva kršćana.

Predložila ju je Konferencija europskih crkava (KEK) i Vijeće europskih biskupskih konferencija (CCEE) 22. travnja 2001. u Strasbourgu to joj daje sve-kršćanski značaj. Charta Oecumenica je poticajni



i smjerdavni okvir ekumenskog djelovanja, ona nije obvezujuća i nema učiteljski niti pravni učinak za one koji ju prihvaćaju.

Povelja je podijeljena na tri cjeline u kojima se daju praktične smjernice u obliku obvezivanja na koje se potiču oni koji ju prihvaćaju.

U *prvoj se cjelini* naglašava univerzalnost tj. katolicitet Kristove crkve. Katolicitet nije uokviren jednom konfesijom ili denominacijom. Naime svaki kršćanin koji prihvaća teološke postavke Apostolskog vjerovanja u svojoj je biti katolik, a svaka takva Crkva katolička i apostolska zato što je uspostavljena od Kristovih apostola, te nadilazi okvire jedne nacije ili države. Jedinstvo Crkve očituje su u duhovnoj dimenziji koju potiče i gradi Duh Sveti, ali i u izvanjskim aktivnostima koje grade i promiču zajedništvo, snošljivost i mir među ljudima.

Druga cjelina potiče na praktične korake zajedništva

Slobodni univerzitet u Amsterdamu, na kojem je bio profesor teologije, književnosti i prvi rektor.

Kao teolog je pripadao ortodoksnoj i konzervativnoj struji kalvinizma. Razvio je tzv. neokalvinizam. Taj se pravac razlikuje od konvencionalnog kalvinizma u pitanjima Božje milosti. Kuyper je prvi među reformiranim teolozima definirao princip «zajedničke milosti.» Kuyper je vjerovao da Bog konstantno, svaki dan, utječe na živote vjernika koji u cijelosti pripadaju Kristu. Njegovi ortodoksni protestantski stavovi su utjecali na političke poglede. Bio je protivnik ideja Francuske revolucije koje su isticale ideologiju liberalizma. Umjesto slobode, preferirao je vrijednost Božje providnosti, a umjesto jednakosti vrijednost hijerarhije, umjesto bratstva tzv. sferni suverenitet. Ovo posljednje bilo je vrlo važno u njegovom djelovanju. Njegova je ideja bila stvaranje neovisnog društva, kojeg bi činili reformirani kršćani s vlastitim institucijama. Smatrao je da država ima veliku ulogu u održavanju kršćanskog morala.

Bio je odan monarhiji i kraljevskoj tradiciji, koja je usko vezana uz Reformiranu crkvu u Nizozemskoj.

Zastupao je interese ortodoksnih reformiranih kršćana srednje klase. Formulirao je princip antiteze koji razlikuje sekularnu i religijsku politiku. Njegovi protivnici su bili socijalisti i liberali koji su imali sekularnije stavove. Kao konzervativac smatrao je

da se radnici trebaju pomiriti sa svojom klasnom sudbinom. Smatrao je da im revolucija ne predstavlja utjehu, osim što bi vodila u nestabilnost. Naprotiv, smatrao je da prava utjeha leži u nadi za vječni život.

Rimokatolici su ga, načelno, podržavali premda su pripadali drugoj vjeroispovijesti. Kuyper je snažno utjecao na nizozemsku politiku, pogotovo na proces polarizacije. S obzirom na postojanje različitih interesnih skupina u društvu, svaka od njih je kreirala vlastite i odvojene institucije. Tako su socijalisti, lijevi i desni liberali, reformirani kršćani, liberalnije i ortodoksnije struje te rimokatolici imali posebne vrtiće, škole, medije, bolnice, stranke i druge institucije. U skladu s tim linijama podjele su kreirale i stranke: PvdA–stranka koja zastupa ideje socijaldemokracije, D'66–lijevi liberali, VVD–konzervativni liberali, CHU i ARP protestantske stranke te KVP–rimokatolička stranka. Premda je osnovao Reformiranu crkvu Nizozemske kao odvojenu konfesiju od državne crkve, 2004. je došlo do njihovog međusobnog ujedinjenja zajedno s Evangeličko - luteranskom crkvom u Kraljevini Nizozemskoj. Novi naziv ujedinjene crkve je Protestantska crkva u Nizozemskoj.

U čast njemu, Reformirani biblijski fakultet u gradu Grand Rapids, u državi Michigan, 2006. godine je preimenovan u Kuyper College.

ABRAHAM KUYPER

Jedan od najvažnijih teologa i političara koji su djelovali među reformiranim kršćanima (kalvinistima) u Nizozemskoj.



Osnovao je «Slobodni univerzitet u Amsterdamu», Reformirane crkve Nizozemske, bio je jedan od najpoznatijih nizozemskih političara i premijera, uveo je pojam «sfernog suvereniteta i princip antiteze.

Abraham Kuyper rodio se 29.10.1837. godine u mjestu Maassluis. Njegov je otac bio pastor Nizozemske reformirane crkve i školovao ga je kod kuće. Abraham je 1855.g. upisao gimnaziju u Leidenu, na sveučilištu je u tom gradu studirao književnost, filozofiju i teologiju. Godine 1862. je doktorirao teologiju na temi «Teološko–historijske disertacije pokazuju razlike u upravljanju crkvom, između Jeana Calvina i Jana Laskija.» Usporedio je njihova shvaćanja, i pokazivao simpatiju prema Laskiju, koji je bio liberalniji. Tijekom studija, Kuyper je bio pripadnik liberalnije struje unutar Nizozemske reformirane crkve.

Godine 1862. je ordiniran za pastora u župi Beesd. Iste godine je sklopio brak, a supruga mu je bila Johanna Hendrika Schaay. Imali su pet sinova i tri kćeri. Od 1864.g. je na njega politički i teološki utjecao Groen van Prinsterer. Tako je 1866.g. godine počeo

simpatizirati ortodoksnu i konzervativnu struju unutar Nizozemske reformirane crkve. Tražio je odvajanje crkve od države, ne slažući se „u cijelosti, s ulogom kraljevske dinastije u vođenju te crkve. Od 1867. je radio kao pastor u gradu Utrechtu, a od 1870. u Amsterdamu. 1871. je počeo pisati za list «De Heraut.» Samo godinu nakon toga osnovao je svoj vlastiti list pod nazivom «De Standaard.» Taj je list bio važan za kreiranje mreže organizacija reformiranih kršćana.

Godine 1873. se kandidirao na parlamentarnim izborima na okrug Gouda, ali ga je porazio konzervativac Willem de Brauw. Uspio je godinu kasnije postati zastupnik u Tweede Kameru. Tijekom parlamentarnog djelovanja u Den Haagu, pokazivao je i predstavljao interes za obrazovanje; pogotovo za jednako financiranje javnih i religijskih škola. 1876.g. je napisao «Naš program» koji predstavlja početke Antirevolucionarne stranke koju je osnovao. U tom programu je formulirao princip antiteze, u sukobu između religijskog i nereligijskog, 1877.g. je napustio parlament. U politiku se vratio već slijedeće godine. Vodio je peticiju protiv novog zakona o obrazovanju jer nije jamčio jednako financiranje javnih i religijskih škola. To mu je bio važan motiv za osnivanje Antirevolucionarne stranke. 1880.g. je osnovao tzv.

među kršćanima, daje poticaje vidljivom zajedništvu. Vidljivost toga zajedništva trebala bi se očitovati u zajedničkom navještanju evanđelja.

Europa se sve više sekularizira dok je SAD pretežno materijalistički orijentiran. Oba svjetonazora potiču nevjeru, budući vječno spuštaju na razinu profanog i prolaznog. Zbog takovog je ozračja potrebno usuglašavanje i jedinstvo djelovanja. Jedinstvo djelovanja očitavalo bi se u zajedničkim projektima navještanja Radosne vijesti, Evanđelja. Kako bi, uopće, moglo doći do djelovanja potrebno je poticati dijalog i zajedničku molitvu.

Treća je cjelina afirmativna i poticajna. Usmjerava pozornost na činjenicu kršćanske ukorijenjenosti u Europi. Kršćanska se etika temelji na nauku o pozitivnim promjenama. U tom smislu vjernici su pozvani graditi mostove suradnje i međusobnog povezivanja različitih vjerskih i političkih grupacija.

U tom procesu nemoguće je mimoći Izrael. Žalosna je činjenica što je tijekom povijesti postojala netrpeljivost prema tom narodu. Paradoks je veći jer je Gospodin Isus Krist po nacionalnosti bio Židov. Zbog toga je potrebno činiti sve kako bi se surađivalo i dijelilo zajedništvo s tim narodom.

Dijalog je usmjeren i prema Islamu. Iako ta religija drugačije, od kršćanstva, razumije pravdu, slobodu, ravnopravnost, a posebice demokraciju u sklopu društvene zajednice, nastojanje oko dijaloga i usuglašavanja stavova je potreban.



POTICAJI ZAJEDNIŠTVU!



Tema ovogodišnjih nastojanja promicanja mira i zajedništva među kršćanima i ljudima dobre volje, nosi naslov, «Da budu kao jedno u tvojoj ruci!», a biblijski je navod iz knjige proroka Ezekijela 37, 17: «Sastavi oboje u jedno drvo! Neka budu jedna cjelina u tvojoj ruci!».

Ključna je misao vodilja ekumenizma poticanje; suradnje, dijaloga, mira i zajedništva među kršćanima, te ljudima općenito. Iako se tumačenje i naglasci pojedinih ekumenskih postavki razlikuju od konfesije do

konfesije, a pojedine denominacije prihvaćaju ili odbacuju to kršćansko nastojanje, ovaj je pokret nazočan kod svih Crkava.

Odnosi se, između pojedinih zajednica i naglasci dijaloga razlikuju, ipak je temeljna težnja promicanje mira, suživota i zajedništva u Božjoj Riječi i molitvi bez želje da se drugoga konvertira, prozelitizira ili uvjerava u potrebu promjene svoga stava.

Istinski ekumenisti u drugim kršćanima vide različitost koja ih potiče na nasljedovanje Kristova

nauka i poboljšanje svoje zajednice.

Često se puta čuje kako kršćani trebaju biti pod jednom upravom, jer je to, navodno, najbolje. Takve teze promiču i oni koji u potpunosti ne poznaju kršćansku povijest ili je ne žele prihvatiti, jer ona svjedoči suprotno.

Na žalost ili možda po Božjoj namisli, Kristova Crkva, čija se nazočnost očituje u vidljivoj manifestaciji na zemlji, nikad, od samih početaka, nije bila vidljivo jedinstvena. Iako nema organizacijskog jedinstva, ipak sve koji pripadaju različitim konfesijama i denominacijama, a imaju istinsku vjeru u Krista Isusa, povezuje Duh Sveti vjerom u otajstveno Tijelo Kristovo tj. Crkvu. Takova je Crkva nazočna u svakoj konfesiji tj. među pozvanim vjericama.

Treba istaknuti temeljnu poveznicu kršćanskog jedinstva te identiteta, naime, svi su kršćani ujedinjeni krštenjem i vjerom u Krista Isusa svog Spasitelja, Otkupitelja i Gospodina. Istinski kršćani su ujedinjeni po Duhu Svetomu u mističnom Tijelu Kristovom tj.

Njegovoj Crkvi te ispovijedaju srcem i umom, zbog uvjerenja i vjere, svoju religiju. Konfesije i denominacije, dakle, Crkve i kršćanske zajednice, nastale su kao posljedica različitog pristupanja pobožnosti, teologiji i praksi kršćana. One su, da se tako izrazimo, ljudske tvorevine koje imaju elemente otajstvene Crkve, one koju je inicirao sam Bog, ipak niti jedna od njih ne može ustvrditi kako jedino ona vodi u Kraljevstvo Božje ili jedino ona predstavlja Boga na zemlji.

Zaključimo; ekumenska nastojanja promiču mir i toleriraju različitosti. Osoba koja ima mir u svomu srcu ima smislen život; tolerancija koja je posljedica takova života pomaže različitostima na suživot. Ekumenski poticaj na mir i toleranciju je potreban u današnje vrijeme u kojemu ima puno isključivosti i netolerancije!

Zato potičemo na izvorište mira kojemu se uvijek treba iznova vraćati i podređivati, to je Gospodin Isus Krist! On donosi mir u srce te daje poticaj na suživot sa drugima i drugačijima!